

RENOVACIÓ

Quinzenal Republicà Catalanista d'Esquerra

Redacció:
Plaça Turers, 17 - 2.^a
Administració:
Plaça de la Font, 5

SUSCRIPCIÓ. Banyoles 4'50
ptes. - Fora: 7'50 ptes. l'any.
Número solt: 20 cèntims.
Número atrassat: 25 cts.

Bascònia i Catalunya

CADA dia es va fent més patent tota l'ineptitud d'aquest desgraciat Govern que hem de sufrir els que de bon grat o per força estem lligats al carro de l'Estat espanyol. Encara no està resolt el problema de Catalunya, provocat per la seva torpitud, i ja en tèn un altre de plantejat, tant o més greu amb Basconia. Els dos pobles d'Espanya on es més viu i més accentuat el sentiment nacionalista, son els encarregats de fer intranquila i neguitosa, la vida, altrament plàcida, dels governants espanyols.

Basconia i Catalunya! Heus aci dos pobles, molt distanciats en llurs concepcions polítiques, però, igualment daleroses d'llibertat. Dos nacionalismes, predominantment de dreta l'un; amb predomini esquerrà l'altre, però, que s'ajuden mútuament i formen un sol esperit, davant les arbitrietats del centralisme castellà. Basconia i Catalunya, dos pobles oprimits, que aspiren a la reconstrucció íntegra de llur personalitat nacional i que amb gest nobilíssim de dignitat patriòtica, saben encarar-se amb el poder representatiu de la mentalitat borbònica que intenta vulnerar drets reconeguts que no són sinó una part ben migrada de tots els drets i tota la llibertat que ens pertoca. Cal que sia mantinguda ben ferma, ben cordial, aquesta entesa basco-catalana, perquè si sabem marxar uníts, prescindint de matitzacions polítiques, socials o religioses, que puguin diferenciar-nos, la victòria serà nostra. Res hi podran les velles oligarquies madrilenyes, amb llur mentalitat caduca contra la vigoria dels ideals nacionalistes que aspiren a assolir llur llibertat i la transformació total d'Espanya. Castella sent un nacionalisme imperialista exacerbant, amb afans de domini absolut i de sotsmetre tots els pobles al seu caprici i voluntat. Doncs bé; contra aquesta idea han de rebel·lar-se els nacionalismes basc i català, més generosos, més comprensius, més liberals i que no aspiren a dominar els altres, sinó que en tenen

prou amb que sigui respectada llur personalitat, per respectar alhora la dels altres.

Nosaltres volem creure que no hi haurà ni un sol català que es vulgui dir catalanista, per més que sigui d'esquerra, que vegi amb mals ulls aquesta entesa cordial entre Bascònia i Catalunya. No hi fa res que els bascos siguin de dreta. Ells lluiten igual que nosaltres per la llibertat de la seva Pàtria. Ells i nosaltres tenim el mateix enemic. Seria suïcida, doncs, que per apreciacions mal enteses de qualificació partidista, haguessim de presentar-nos a la lluita separats, amb el risc evident de sortir-ne tots vençuts. No hi ha al món dos problemes nacionalistes iguals—ha estat dit amb raó evident—puix que si fossin iguals no seria possible l'existència de dues nacionalitats diferents, sinó que es fondrien en una sola. tota vegada que no hi hauria causes diferencials que les justificuessin. I si Bascònia es nació, com també ho és Catalunya, es natural que hi hagi diferències entre l'una i l'altra i que cada una aspiri a donar-se l'organització política, social i religiosa que més s'avingui amb el seu temperament, la seva manera de pensar, els seus costums i el seu dret. Però, el que cal primer es obtenir la llibertat necessària. Els pobles, per viure la seva vida, necessiten, primer que tot i abans que tot, llibertat. La llibertat és, pels pobles, el que la vida pels individus. I si dos homes veïessin la seva vida en perill, trobant-se amenaçats per un de més fort, voleu dir que deixarien d'ajuntar llurs esforços per a vèncer, pel sol fet de què un fos de dreta i l'altre d'esquerra? No, prescindirien de la política que els separa i lluitarien conjuntament amb tot el braó per salvar allò que més els interessa en aquells moments: la vida. Trobant-se, doncs, Bascònia i Catalunya amenaçades pel centralisme espanyol, cal també que lluitin unides per salvar allò que per ells i per nosaltres és primer que tot i abans que tot: La llibertat de la Pàtria.

Després del festival

El nombrós públic que va assistir el dia 16 al festival de l'estany va fer-se càrrec, una vegada més, de les grans possibilitats que té la natació a la nostra ciutat. Tot i ésser una festa preparada en vuit dies va resultar interessant com cap altra i principalment en les proves de debutants i infantils es va evidenciar l'existència d'elements que, convenientment instruïts i entrenats en les diferents especialitats que té aquest esport, podrien ésser la base d'un bon equip de natació que expandiria arreu el bon nom de Banyoles, contribuint ensemps a la seva puixança com a ciutat d'estiu.

El no existir un club de natació que es cuidi del conreu d'aquest esport impossibilita l'organització de nous festivals per manca d'elements, doncs els que resten d'aquell primer Club — que per a vergonya de tots va morir per consumpció fa poc temps — no tindran seguidors perquè sense una direcció i una ordenada disciplina és impossible que surtin bons nedadors d'aquests nois valents que tant prometen. Fa pena veure com es vicien amb la pràctica anàrquica d'aquest esport individus amb disposició per a arribar a assolir bones marques. Ens demanen que els ajudem i guiem per a perfeccionar-se: no els podem abandonar.

Havent-hi afició i elements només manca un local. Sigui com sigui i allà on es vulgui

per a acabar — a més amb el vergonyant espectacle de veure com els nedadors s'han de despullar i vestir en una barca. Ara no s'els pot privar perquè no hi ha cap lloc decent a propòsit i son campanes en desert totes les gestions que es facin en aquest sentit per salvaguardar la moral. (No dubto que els que més han gesticulat contra aquesta immoralitat son els més interessats en apoiar qualsevol iniciativa que permeti acabar-la.)

Banyoles necessita per raons d'higiene un servei ben muntat de banys públics a l'estany en un local adient amb una platja artificial. Dintre aquest mateix local podria haver hi una secció destinada al nou Club de Natació amb unes plataformes, palanca i material exclusiu on podria aplegar-se aquest estol admirable de nedadors que tant poden i volen fer per Banyoles i per l'esport.

Altres temptatives s'han fet en aquests darrers temps per a aconseguir aquest mateix objecte. Totes han fracassat per manca d'apoi popular entre altres raons. Es de creure que ara, reconeguda per tothom la necessitat d'aquesta obra, reixiran definitivament les gestions que es fan perquè l'any vinent podem ja disfrutar tots d'una manera decorosa de les aigües d'aquest estany que tant poc estimem.

T.

I. BOSCH

ARQUITECTE
BANYOLES

Els dilluns, de 10 a 3 hores al HOTEL FLORA
GIRONA. - Pl. Marquès de Camps, 15 - Telèfon 369

Tota classe de treballs topogràfics, d'arquitectura, calefacció central, etc., etc.

Problemes de joventut

Hem sentit a dir i havem llegit moltes vegades que hi ha «vells joves» i «joves vells». No creiem dir res fora de mida si afirmem que bona part del nostre jovent espiritualment és mort. Viu sense cap ideal noble. Exclusivament aferrat en una o altra diversió, no li queda temps per a dedicar cap moment a la formació del seu esperit, per aconseguir un major grau de cultura. D'altra banda no els vingueu amb sacrificis; després de la jornada de treball, cal divertir-se i en nom de la diversió malmeten llastimosament el temps millor de la primavera de la seva vida, ignorant que tal volta no tindrà ni estiu ni tardor.

Particularment als vespres, fa pena de contemplar aqueixes bandades de joves rondant fins a altes hores de la nit, cridant i fent de les seves. Però, cal divertir-se i per a fer-ho cal cridar, cal anar al cafè, cal jugar, i encara si tot s'atura aquí. «Després de la jornada de cada dia, us diràn, és necessari esplaiar-se: nosaltres ja hem complert amb el nostre deure; hem guanyat el nostre jornal». Per contra, creiem que no n'hi ha prou amb el treball per a guanyar-nos l'aliment material... sinó que cal que dediquem també una part de temps a la formació del nostre esperit. No oblidéssim que som quelcom més que unes simples màquines automàtiques. Som homes i som catalans i com a tals ens devem a Catalunya i a la societat. Tenim una missió a complir i devem fer-ho de manera millor. Demés, hi ha prou temps per a treballar, estudiar i divertir-nos.

Pobre joventut! Materialitzada i sense un ideal pul'lula vacil·lant, i cerca amb desfici el plaer que satisfaci a bastament la seva concupiscència. Això constitueix llur constant preocupació a tots

PROVEU

els exquisits caramels

“GARBINOS”

fabricats per J. Barris Serra
St. Feliu de Guixols - (Girona)

VENDA A BANYOLES:

Joan Boschmonar

Plaça dels Turers

Especialitat de la Casa : Tortades d'ametlles

aquests joves. I no els vingueu amb gran cosa més. «Tu ets de la ceba — us diran — i a mi no m'enredes amb política» (per a ells tot es basa en política).

No pretenim demostrar, però, amb el que portem dit, que precisament tota la joventut visqui sense ideals, fent vida negativa, no. Gràcies a Déu, tenim encara una colla de joves que per damunt de la política i dels partidismes, posen l'interès general de la Pàtria i es preocupen seriosament dels problemes d'avui i els agrada estudiar-los. Conscients de la missió àrdua que els serà encomanada, es preparen afanyosos, per al dia de demà. Aquests joves en general (n'hi ha de totes les tendències) mereixen la nostra aprovació i els devem el nostre ajut. I sobretot, tinguem bona cura de no matar les seves il·lusions primeres. Ells són els nostres successors a l'empresa de Catalunya. I Catalunya xifra damunt d'ells totes les seves esperances.

Endavant joventut espiritual! Amb fe i constància l'esdevenidor és vostre.

JORDI DESVALLS.

Forn de St. Jordi

PASTISSERIA - QUEVIURES

Tortades d'Atmetlla

Plaça Turers, 9

BANYOLES

Els Pòlvors DENYSE

de llet dessecada sense perfumar, embelleixen més que els d'arroc i de talc usats antigament. La joventut extraordinària que dona al cutis la llet dessecada no s'ha pogut lograr amb cap més producte. Els seus efectes damunt la pell son sorprenents puix arriben a dissimular les arrugues. I com a millor base per aquests famosos pòlvors, el TONIC DENYSSE, reconstituïent poderosíssim de la pell, substitueix amb ventatja a les cremes. - Tons: incolor, solejat i bronze. Dos preparats farmacèutics sotsmesos a un rigorós control mèdic-dermatològic. - Mostres gratuïtes, Casa TOMAS TEIXIDOR - Pl. República, 14 - Banyoles

De Casa Ciutat

SESSIO DE 21 d'AGOST— Es presidida per l'Alcalde Sr. Masó, que acabada la llicència s'ha reintegrat a l'Alcaldia, i hi assisteixen els Consellers Srs, Aulina, Carles, Juanola, Oliva, Cufi, Ametller, Tomás, Boschmonar, Oliveras, Serra i Prat.

No havent-hi despatx oficial, s'entra desseguida a l'ordre del dia i s'aprova:

Un dictament de la Comissió de Governació, regulant les parades d'autos. Segons aquest acord, cada taxista solament podrà tenir un auto als Turers i s'hauràn de col·locar en el troç comprés entre els carrers de Pi i Margall i Ametller; els altres taxis podran estar a la plaça de la República o a la del Dr. Rovira. Els automnibus de la Companyia, en el lloc on actualment estan, pero no podran tenir-hi mes de 3 i en una sola fila.

Tots els altres autos veïns o forastes, no podran aturar-se als carrers i places, mes que el temps precís per pujar o baixar, s'exceptuen les places del Dr. Rovira i de les Rodes, les quals queden destinades com a dipòsit d'autos.

Es concedeixen permís d'obres al Sr. Joan Busquets per tancar i fer voreres a la fàbrica de les

culleres i al Sr. Lluís Boschdemont per fer el mateix en un solar del carrer de Torras i Bages.

I darrerament s'aprova la liquidació final de les obres de la tanca de l'escorxador, que han valgut 15.681'90 ptes.

L'Exposició de treballs del curs 1933-34 en l'Escola d'Arts i Oficis

Invitats amablement pel Sr. Director visitarem l'Exposició de treballs dels alumnes, executats durant el curs 1933-34, en l'Escola d'Arts i Oficis de nostra Ciutat, que tingué lloc els dies de les passades festes d'Agost.

Primerament s'entra a la sala on hi ha exposats els treballs de lineal i natural, executats tots amb molta pulcritut i precicció, amb algunes composicions ja de gran volada.

Després passarem a la antiga sala de sessions on hi ha esposats els treballs executats pels paletes serrallers i fusters.

Els paletes son els que hi tenen mes treballs exposats, Deixant apart varis dibuixos de caràcter tècnic, molt ben executats, hem admirat la reconstrucció de varies masies de la nostra comarca i dibuix de detalls de les mateixes, fets tots amb molta traça. No cal esmentar la importància que té l'execució dels treballs abans indicats i mes si es té en compte que queden de propietat de l'Escola passant a engroïxir el seu arxiu.

El Sr. Director ens va mostrar part dels treballs executats en anys anteriors així com les fotografies i els croquis acotats necessaris per a realitzar les reconstruccions. Hem de fer constar que l'arxiu es nombrós i per demes interessant i té un valor documental de primer ordre per la nostra comarca.

En el ram de serrallers hi ha també exposats treballs molt notables, molt nets i molt ben construïts, tots de caràcter tècnic, motor d'auto, bieles volants, aixetes de pas, claus ingleses, etc.

Els fusters presenten també una serie de dibuixos, alguns d'ells molt ben acolorits i que representen coses pròpies del ofici, portes, finestres, balustres tornejats, cadires, tanques de fusta, etc.

Finalment en aquesta mateixa sala hi ha una secció de dibuixos lineals geomètrics executats molts dells amb tintes de diferents colors.

Complaguts de la visita no tenim mes que felicitar als Srs Professors i Alumnes pels treballs portats a cap, desitjant que l'any vinent poguém tornar a repetir una visita tan agradosa.

Forn de Pa - LLUIS BRAMON

Es serveix a domicili

Carrer de Mossen Jacinto Verdaguer, núm. 17

TRANSPORTS

J. BRANYES MORERA

Servei diari de Banyoles a Barcelona i pobles intermitjos.

BANYOLES: Alvarez, 20 - Tel. 7

BARCELONA: Rech Condal, 8 - Tel. 19165
Diputació, 176 - Tel. 31081

AGENCIAS a Girona, Pineda, Calella, Canet, Arenys, Mataró, Masnou, Premià, Badalona.

Combinació amb el reste d'Espanya, Balears i Canàries

Manuel Azaña a Banyoles

Dilluns passat tinguérem l'agradosa sorpresa de veure arribar a Banyoles el senyor Manuel Azaña. Llàstima que fos ignorada de tothom la seva visita puix és evident que es mereixia una arribada molt millor de la que se li feu i que no va ésser possible d'altra manera degut a la manca de temps que hi hagué. Amb sols mitja hora d'anticipació fou anunciada la seva vinguda. Malgrat tot, eren ja força nombrosos els banyolins que s'aplegaren a l'Ateneu a despedir-lo després de la brevíssima estada a la nostra ciutat.

Azaña, es indiscutiblement el millor polític espanyol que ha donat la República, però els catalans, haurem d'agraïr-li sempre la decissió amb que defensà l'Estatut de la nostra autonomia, davant unes Corts hostils a tota concessió autonòmica. Prescindint de les simpaties que la seva personalitat pugui inspirar-nos per afinitat als seus ideals republicans, nosaltres les sentim doblades, com a republicans i com a catalanistes. No en tenim pas tants a Catalunya d'amics com Manuel Azaña, perquè ens pugui ésser indiferent, una visita a la nostra ciutat.

RENOVACIO es complau i s'honora, saludant al gran republicà i bon amic de la nostra terra, de la qual es hoste fa dies el senyor Manuel Azaña.

De tots colors

A Banyoles hi ha un senyor, director d'un periòdic, que vol donar lliçons de bell parlar i censura l'empleu de frases fortes i dures. Diu que aixó no agrada a ningú, mes que als analfabets lectors de RENO-VACIO. Que prengui aquest senyor el número del seu periòdic publicat el 29 d'octubre de 1933, i hi trobarà escrites per ell mateix aquestes paraules dirigides als partits d'esquerra que son tot un exemple magnífic de llenguatge culte. El galant director ens diu: *gent analfabeta, volada de corbs, plaga de llagosta, desvergonjits que han asaltat i robat, calafocs d'esglésies, gent rosegada pel verí de l'odi* (com coneix el seu panvo aquest noi) *befadors de l'art, ineptes i durs de closca*, (gràcies senyor sabi) *plaga general, el catàleg de les seves bestieses*, -vol dir les nostres, perquè les dedica a totes les esquerres - *es tant infecta la bava de la política esquerrana, tant llargues i negres les seves urpes* etc etc.

Em sembla que ja n'hi ha prou per fer-se càrrec de com escriu aquest senyor que vol donar lliçons als altres. Aveïam si es capaç, de copiar del nostre periòdic un floreix així de frases *tant galants i tant gentils*. I tot aixó ho diu, en un sol article. Sempre s'ha d'ésser enmascarat per una paiella, i ¡¡quina paiella!!

L'Escola de Preparació Militar

FORA DE FILAS

Iegalment constituïda i autoritzada per la Superioritat. Posa en coneixement dels moços de l'actual reemplaç que vulguin obtenir la reducció de 4 mesos de servei, que passin a inscriure's al Carrer de Pi i Margall, núm. 5. -RELOTGERIA E. COSTA

Perruqueria per a Senyores

DE

Ramon Peraferrer

Permanents Eugene

«Tipo I. D. L. a l'aigua i tipo Eugeneol a vapor»

SHELTON

«Tub ràpit procès»

SOLRIZA

«sense aparell ni electricitat»

FRANELA

«procediment paper»

Carrer Major, 2 Banyoles
(Girona)NOTULA: Serveixint-se demanar
número pel seu pròxim servei.

NOTICIES

Avui, demà i dilluns, celebrarà la seva tradicional festa anyal el Carrer Major i Plaça de la Font. Es tocaran sardanes, balls, hi haurà jocs de cuca-nya i carreres de sacs i a peu coix per la mainada, dispar d'una traca valenciana i xocolatada general servida per la Casa MAS.

Essent com és la darrera i última festa de carrer que es celebra a Banyols, es d'esperar que es veurà animadíssima... si no plou.

Per acord del Consell General ha sigut nomenat Caporal del Municipi de Banyoles en Domènec Ametller Gratacós i sot Caporal en Josep Vidal Marimón.

El diumenge passat va tenir lloc l'enllaç matrimonial entre el jove Joan Batlle i la bella senyoreta Na Dolors Puig, filla del nostre particular amic i Cap d'Obres de la nostra ciutat, En Salvador Duran.

L'àpat fou esplèndidament servit per la Fonda Comerç.

Adrecem cordialment la nostra enhorabona als novells esposos.

Fàbrica de Mosaics Hidràulics

LA VELLA

Gran varietat de dibuixos moderns
a preus molt reduïts

ANTIGA CASA TARRISSE

C. del Nort, núm. 40 - BANYOLES

Avui, diumenge, es disputarà un interessantíssim partit de futbol entre un selecció del nostre titular i l'U. S. Joventut Catalana.

Es començarà amb un encontre entre dos equips participants en el Torneig infantil local.

Lleó Audouard

Cirurgià - Dentista

A BANYOLES:

Tots els Dimarts.
Alvarez 10, segón.

A GIRONA:

Els demés dies.
S. Francisco 12, primer.

Dimarts passat va rebre sepultura en la nostra ciutat la Sra. Modesta Jofre Johé, que fou bondadosa esposa de nostre amic Sr. Lluís Genové, Secretari del Jutjat de Banyoles.

En aquesta trista ocasió adrecem al Sr. Genover el testimoni del nostre més sincer condol.

Reposi en pau l'infortunada Sra. i que la terra li sigui breu.

Automobilistes i Xòfers

Per la legalització obligatòria dels vostres carnets de circulació i conducció, dirigiu-vos a **JOSEP GUSSINYER** - Estalviareu temps i diners.

Tip «La Banyolina» Plaça de la Font, número 5

 D
E
C
C
O
L
O
R
A
C
I
O
N
S

 T
I
N
T
U
R
E
S

Fàbrica de Cotilles Successor de J. Masórau Vidal

Fundada en 1850

Cotilles - Faixes - Sostens - Ventreres

Sempre lo més nou — — — *Vendes major i detall*

Especialitat en confeccions a mida

Pi i Margall, 28

BANYOLES

Casa PUIG (a) DAMAS

Carrer Gran,

Núm. 14

Gran assortiment d'articles de temporada de

Llaneria i Sederia

Sedes i Cotons estampats. -- Novetats

Paraigues. - Camiseria i Corbateria.

Secció especial de confecció.

Aquesta casa es ont trobarà Vd. el millor assortiment i els preus mes convenients.

HOTEL MODERN

DE

J O A Q U I M J O V E R

COMPLETAMENT REFORMAT

Calefacció Central. - Servei a la Carta. - Espaioses habitacions amb aigua corrent.

Carrer de l'Hospital, núms. de 5 a 11

Telèf. n.º 15.922

BARCELONA

"Hotel Flora"

Premiat en el V. Concurs de Hotels, amb medalla de plata de la Societat Atracció de Forasters i placa del A. C. Catalunya.

Casa preferida per els excursionistes i Srs. Viatjans

GRAN CONFORT

Espaioses habitacions amb aigua corrent, calenta i freda.

Taxis per a excursions — (Garatge)

Plaça Turers

Telèfon 24

BANYOLES

CONSULTORI MEDIC - QUIRURGIC

Elisseu Jubert i Joaquim Jubert

(malalties de les criatures i medidina interna.

malalties de la pell-cirurgia infantil i de ls ossos.

RAIGS X

Plaça de la República, 7, pral. - GIRONA